

SPREMLJEVALNI PROGRAM:

Spremljevalni program bo zaradi spreminjajočih se epidemioloških razmer objavljen naknadno na spletni strani Loškega muzeja.

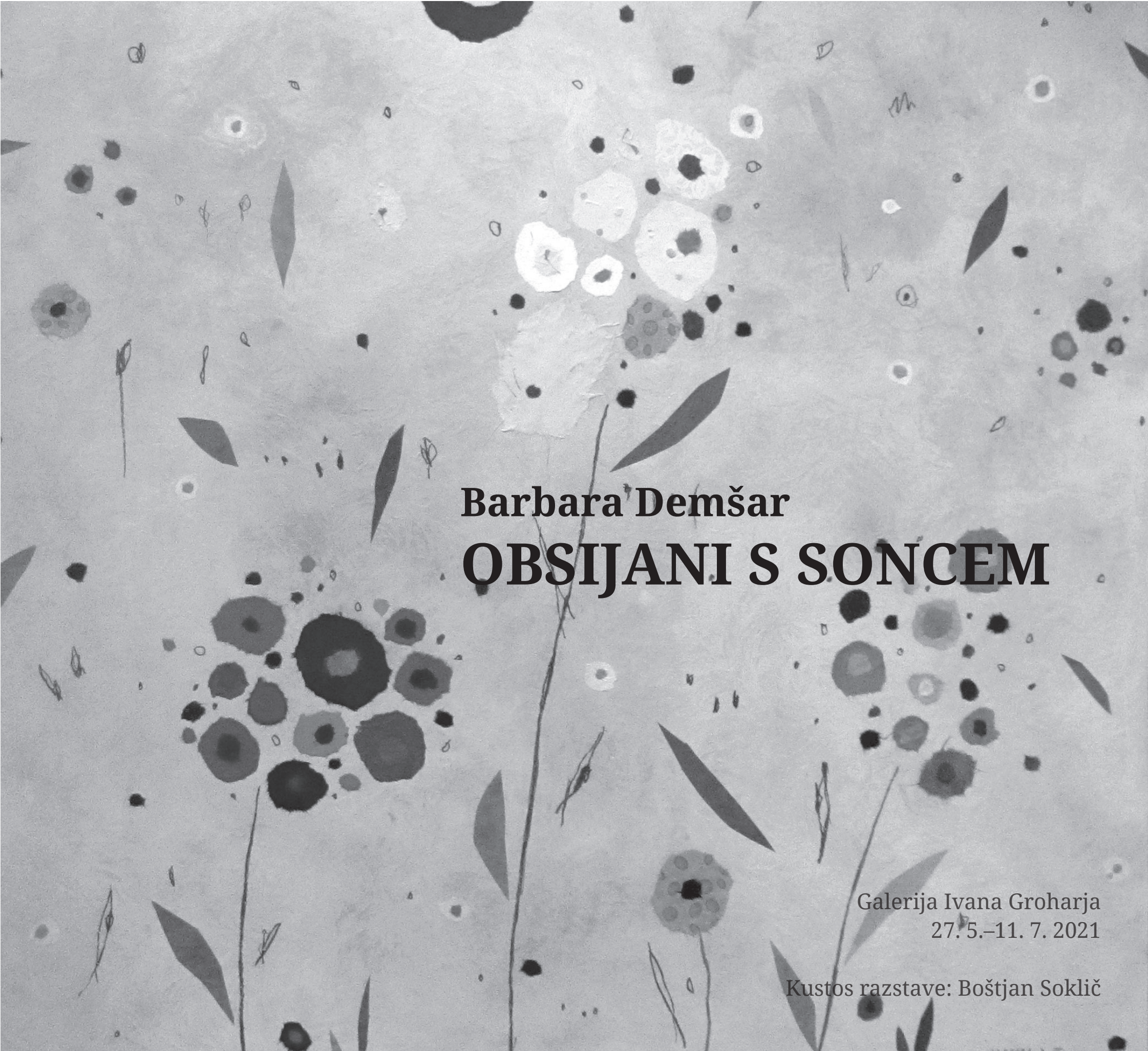

Kolofon razstave:

Barbara Demšar: OBSIJANI S SONCEM
27. 5.–11. 7. 2021

Galerija Ivana Groharja
Loški muzej Škofja Loka
www.loski-muzej.si

Zanj: Aleksandra Saša Nabergoj
Kustos: Boštjan Soklič
Jezikovni pregled: Mateja Arnež
Prevod: Mateja Žuraj
Grafično oblikovanje: Kolektiv DVA
Postavitev razstave: Boštjan Soklič, Barbara Demšar
Tehnična ekipa: Vida Grah, Boris Krajnc

Barbara Demšar
OBSIJANI S SONCEM

Galerija Ivana Groharja
27. 5.–11. 7. 2021

Kustos razstave: Boštjan Soklič

Barbara Demšar se v Galeriji Ivana Groharja predstavlja z novejšim ciklom slik *Obsijani s soncem*, ki je nastajal med letoma 2018 in 2020. Sestavlja ga pet najst del srednjega formata, naslikanih v tehniki akrila na platno, ki so po tematiki in načinu obdelave motivov razdeljena v dva vsebinsko povezujoča se sklopa. V prvem galerijskem prostoru nas slikarka sooča z »rumenim« ciklom, poimenovanim po naslovu razstave, v drugem prostoru pa v sklopu z naslovom *Krasni novi prav nori svet* svojo paletu spremeni in umiri: ozadja z izrazito cvetno motiviko npr. obarva s »toplo« sivino, pri nekaterih delih pa se povrne k toplim barvam s svetlobo ožarjene zemlje – k oranžni, okraški in rdeči.

Cikel likovnih del *Obsijani s soncem* se v celoti navezuje na umetniščino doživljanje narave in naravnih pojavov. Narava umetnici predstavlja večni vir navdih za lirično zapisovanje vtisov iz ponotranjenega doživljanja loške krajine. Realni motivi, vzeti iz domačega okolja, se pod čopičem Barbare Demšar spreminjajo v podobo ali vizijo sveta, v katerem je narava nosilka razpoloženja in zgodb: poleg tega je dinamična, poduhovljena in estetska, nikakor pa ni mehanična, brezdušna in le razumsko razložljiva. Cikel *Obsijani s soncem* nadaljuje načrtano pot avtoričinih raziskovanj izbranih barvnih vrednosti, na človeka delujočih brez vpliva njegove zavesti, pri njem pa vseeno izzovejo različne, tako duševne (psihične) kot čisto fiziološke (telesne) reakcije in z njimi povezana razpoloženja. Z »rumenimi« platni se Barbara Demšar povrne na začetke svojih raziskovanj občutenj sveta, povezanih z rumeno barvo, ki so zaznamovali njeno ustvarjanje v prvih letih tretjega tisočletja (cikel *Extasis*). Zanimivo, je da v času izolacije ob pandemiji v umetniščinem ustvarjanju spet prevladuje optimističen način slikanja z rumenimi in oranžnimi toni, kar odraža njen pozitiven odnos do sveta, življenjski optimizem, ustvarjalno vnemo, vedrino in pokončnost. Rumena barva poživlja in aktivira duha, oranžna pa

izraža toplino in veselje. Avtoričina poetičnost (sorodna impresionizmu) in simbolika sta pokazatelja umetnosti z romantičnim nadihom, kljubujoči obči družbeni resignaciji v času pandemije in apatiji. Najpogostejši motiv na razstavljenih delih je cvetoči travnik, ki slikarki predstavlja več kot prisposodbo za loško krajino: je hkrati njena osebna refleksija in simbol za naravno krajino, ki zaradi nasilnih posegov vanjo počasi izginja.

Slikarska govorica Barbare Demšar v ciklu z naslovom *Obsijani s soncem* je topla, prepoznavna, vabljiva in znakovno bogata. Nagovarja nas z abstrahirano tipiko loške krajine, nadgrajeno z jasno izrisanimi magičnimi simboli in nenavadnimi pismenkami, ki s skladno organizacijo v igrive, mestoma povsem imaginarne oblike gledalcu ponujajo snov za doživljanje najbolj subtilnih občutij. Temeljne značilnosti slikarstva Barbare Demšar so zajete v kompozicijsko uravnoteženem, rahlo poenostavljenem, ploskovnem, a strukturno bogatem likovnem pristopu. Z oblikami, barvnimi poudarki in kontrasti, znaki in kodi konstruira iluzijo abstraktno občutenega realnega prostora, katerega naravni okvir je v novejših delih (zaradi izrazitejših atmosferske barvitosti) bolj zaznaven. V starejših ciklih s podobno motiviko (*Prazniki*, *Vrtovi*) smo krajino zaznavali bolj kot slutnjo, v ciklu *Obsijani s soncem* pa je njena zunanja podoba neposredna in razvidna. Manj razumljiva, a zato toliko skrivnostnejša so znamenja kot sestavni deli vsebine tako slik kot slikarskih inštalacij, ki so že več kot dve desetletji stalnica v ustvarjalni praksi Barbare Demšar. Na svoja platna, papir, les ali kakršno koli drugo podlago slikarka dinamično, risarsko smelo in kontinuirano niza simbole, kot so npr. krog, lestev, sonce, polmesec, znak za neskončnost v obliki horizontalno položene osmičice. Z lestvijo – kot enim najbolj pogosto uporabljenih simbolov – umetnica običajno vsebinsko »poveže« tostranstvo z onostranstvom, s polmesecem v širšem okviru krajine pa nakazuje na rodovitnost ali obilje,

v povezavi z različnimi življenjskimi cikli (življenje-smrt, upadanje in naraščanje, menjava letnih časov ...). V ciklu slik *Obsijani s soncem* je med pogostejše naslikanimi simboli motiv cveta, ki se pojavlja v različnih oblikah in vrstah travniških rastlin (ivanjščice, zlatice, mak, rman). Lahko je diskretno skrit v koprenastem ozadju, spominjajočem na knjižni palimpsest ali postrgano (spraskano) zidno tapeto, lahko pa izpostavljen (v obliki intenzivnega barvnega akcenta) na ploskovno naslikanem drevesu, morda rožnem grmu? Večkrat se druži z »rogovilo«, izhajajočo iz oblike transformiranega polmeseca, spominjajočega na abstraktno upodobitev človeške postave, ki (z dvignjenimi rokami) prestopa krog in s tem simbolizira prestop iz vsakdana (kroga) v območja drugačnih zaznav. Najpogostejše naslikan simbol je seveda krog. Predstavlja neskončnost, popolnost in celoto. Njegov pomen je univerzalen. Simbolizira nenehno energijo, ki jo najdemo v naravi. Simbolizira osredotočenost in mobilnost in je simbol za vedno.

Posebnost razstavljenih slik iz cikla *Obsijani s soncem* je v umetniščini nadgradnji akrilnega slikarstva z asemblažnimi postopki: z ustreznim lepljenjem in pritrjevanjem različnih materialov (papir, blago, sukanec, usnje) na platno umetnica podobam pridaja taktilne dimenzije, slikovno polje pa razširja v prostor.

Barbara Demšar nam ponuja svoje unikatno videnje ter občutenje loške krajine in sveta. Vodi nas v (skoraj) abstraktni svet, kompozicijsko dorečen, barvno privlačen in izčiščen do stopnje, na kateri predstavnost neopazno preide v »galaktični travnik« vsemirja. Veselje do življenja, izpričano v ciklu *Obsijani s soncem* ter skrito v plejadah brezštevilnih odtenkov in presenetljivih oblik, nas nagovarja, da ga poiščemo in ohranimo v sebi.

Boštjan Soklič,
kustos Loškega muzeja Škofja Loka

Življenjepis:

Barbara Demšar (1969) je leta 1997 diplomirala na Oddelku za likovno pedagogiko na Pedagoški fakulteti v Ljubljani pri prof. Hermanu Gvardjančiču. Je članica Združenja slovenskih likovnih umetnikov (ZDSLJU) in Združenja umetnikov Škofja Loka. Izpopolnjevala se je v Cité Internationale Des Arts, v Parizu, Francija, v Vermont Studio Center, Johnson, Vermont v ZDA – zadnja je bila umetniška rezidenca Art Hub v Abu Dabiju (ZAE) oktobra 2017. Imela je okoli 30 samostojnih razstav in sodelovala na več kot 200 skupinskih razstavah doma in v tujini. Za svoje delo je prejela 23 nagrad v Sloveniji, na Hrvaškem in ZDA, med zadnjima sta umetniška štipendija fundacije Gottlieb (New York, ZDA) in umetniška štipendija fundacije Pollock-Krasner (New York, ZDA). Živi in ustvarja v Škofji Loki.